

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 517/2011 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Μαΐου 2011

για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τον στόχο της Ένωσης για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων συγκεκριμένων τροφιμογενών ζωνοσογόνων παραγόντων⁽¹⁾, και ιδίως το άρθρο 4 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 13 παράγραφος 1,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σκοπός του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 είναι να εξασφαλιστεί η λήψη μέτρων για την ανίχνευση και τον έλεγχο της σαλμονέλας και άλλων ζωνοσογόνων παραγόντων σε όλα τα σχετικά στάδια της παραγωγής, της μεταποίησης και της διανομής, ιδίως σε επίπεδο πρωτογενούς παραγωγής, ώστε να μειωθεί ο επιπολασμός τους καθώς και ο κίνδυνος που ενέχουν για τη δημόσια υγεία.
- (2) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 προβλέπει τη θέσπιση στόχων της Ένωσης για τη μείωση του επιπολασμού των ζωνοσογόνων και των ζωνοσογόνων παραγόντων του παραρτήματος I στους πληθυσμούς ζώων που παρατιθενται στο εν λόγω παράρτημα. Επιπλέον, καθορίζει ορισμένες απαιτήσεις για τους στόχους αυτούς. Η μείωση αυτή είναι σημαντική λόγω της υποχρέωσης εφαρμογής αυστηρών μέτρων σε μολυσμένα σμήνη σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003. Ειδικότερα, τα αυγά που προέρχονται από σμήνη άγνωστης υγιεινομικής κατάστασης ως προς τη σαλμονέλα, από σμήνη για τα οποία υπάρχει υπόνοια μόλυνσης ή από μολυσμένα σμήνη δύνανται να χρησιμοποιηθούν για ανθρώπινη κατανάλωση μόνον αφού υποστούν επεξεργασία που να εγγυάται την εξάλειψη οροτύπων της σαλμονέλας που έχουν σημασία για τη δημόσια υγεία σύμφωνα με την κοινοτική νομοθεσία για την υγιεινή των τροφίμων.
- (3) Το παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 αναφέρεται σε όλους τους οροτύπους σαλμονέλας που έχουν σημασία για τη δημόσια υγεία στα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Με τα αυγά αυτών των σμηνών ωοπαραγωγής μπορούν να μολυνθούν με σαλμονέλα οι καταναλωτές. Ως εκ τούτου, η μείωση του επιπολασμού της

σαλμονέλας στα σμήνη ωοπαραγωγής συμβάλλει στον έλεγχο του συγκεκριμένου ζωνοσογόνου παράγοντα στα αυγά, που συνιστά σημαντικό κίνδυνο για τη δημόσια υγεία.

- (4) Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 της Επιτροπής, της 31ης Ιουλίου 2006, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 όσον αφορά τον κοινοτικό στόχο για τη μείωση του επιπολασμού ορισμένων οροτύπων σαλμονέλας σε όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1003/2005⁽²⁾ θεσπίζεται στόχος της Ένωσης με σκοπό τη μείωση του επιπολασμού της *Salmonella enteritidis* και της *Salmonella typhimurium* σε ενήλικες όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*. Ο στόχος της Ένωσης για κάθε κράτος μέλος συνίσταται σε ένα ετήσιο ελάχιστο ποσοστό μείωσης των θετικών σμηνών ενήλικων ορνίθων ωοπαραγωγής από 10 έως 40 % ανάλογα με τον επιπολασμό του προηγούμενου έτους. Εναλλακτικά, προβλέπεται μείωση του μέγιστου ποσοστού σε 2 % ή λιγότερο.
- (5) Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, κατά τον καθορισμό του στόχου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο η πείρα που θα έχει αποκτηθεί με βάση τα υπάρχοντα εθνικά μέτρα όσο και τα στοιχεία που θα έχουν διαβιβαστεί στην Επιτροπή ή στην Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων (ΕΑΑΤ) με βάση τις ισχύουσες απαιτήσεις της Ένωσης, ειδικότερα στο πλαίσιο των πληροφοριών που προβλέπονται στην οδηγία 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 2003, για την παρακολούθηση των ζωνοσογόνων και των ζωνοσογόνων παραγόντων, για την τροποποίηση της απόφασης 90/424/ΕΟΚ του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 92/117/ΕΟΚ του Συμβουλίου⁽³⁾, και ιδίως το άρθρο 5.
- (6) Από την κοινοτική συγκεφαλαιωτική έκθεση για τις τάσεις και τις πηγές ζωνοσογόνων και ζωνοσογόνων παραγόντων και τροφιμογενών εστιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση το 2008⁽⁴⁾ προκύπτει ότι οι ορότυποι της *Salmonella Enteritidis* και της *Salmonella Typhimurium* είναι αυτοί που συνδέονται περισσότερο με την ασθένεια στον άνθρωπο. Το 2008 μειώθηκαν σημαντικά τα ανθρώπινα κρούσματα που οφείλονται στον ορότυπο της *S. Enteritidis*, ενώ παρατηρήθηκε αύξηση του οροτύπου της *S. Typhimurium*. Σύμφωνα με τις απαιτήσεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, ζητήθηκε η γνώμη της ΕΑΑΤ σχετικά με τον καθορισμό ενός μόνιμου στόχου της Ένωσης για τα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.

⁽²⁾ ΕΕ L 211 της 1.8.2006, σ. 4.⁽³⁾ ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 31.⁽⁴⁾ EFSA Journal 2010· 8(1):1496.⁽¹⁾ ΕΕ L 325 της 12.12.2003, σ. 1.

- (7) Στις 10 Μαρτίου 2010, κατόπιν αιτήματος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η επιστημονική ομάδα της ΕΑΑΤ για τις βιολογικές πηγές κινδύνου εξέδωσε γνώμη σχετικά με την ποσοτική εκτίμηση του αντικτύπου που θα έχει στη δημόσια υγεία ο καθορισμός ενός νέου στόχου για τη μείωση της σαλμονέλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* ⁽¹⁾. Η έκθεση καταλήγει στο συμπέρασμα ότι η *Salmonella Enteritidis* είναι ο πλέον επιτυχής κάθεται μεταδιδόμενος ζωνοσογόνος ορότυπος σαλμονέλας στα πουλερικά. Ένα άλλο συμπέρασμα στο οποίο καταλήγει η ίδια έκθεση είναι ότι τα μέτρα ελέγχου που εφαρμόζει η Ένωση για τις όρνιθες ωοπαραγωγής συνέβαλαν με επιτυχία στον έλεγχο των λοιμώξεων από σαλμονέλα στα είδη παραγωγής και στη μείωση των κινδύνων για την ανθρώπινη υγεία από τα πουλερικά.
- (8) Τα μονοφασικά στελέχη της *Salmonella Typhimurium* αναδείχθηκαν γρήγορα σε έναν από τους συνηθέστερους ορότυπους σαλμονέλας που βρίσκεται σε διάφορα είδη ζώων και σε κλινικά απομονωθέντα στελέχη ανθρώπων. Σύμφωνα με την επιστημονική γνώμη για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση του κινδύνου που ενέχουν για τη δημόσια υγεία στελέχη του τύπου *Salmonella Typhimurium* ⁽²⁾ που εξέδωσε η επιστημονική ομάδα της ΕΑΑΤ για τις βιολογικές πηγές κινδύνου στις 22 Σεπτεμβρίου 2010, τα μονοφασικά στελέχη της *Salmonella Typhimurium* με αντιγονικό τύπο 1,4,[5],12:i:- θεωρούνται παραλλαγές της *Salmonella Typhimurium* και ενέχουν κίνδυνο για τη δημόσια υγεία παρόμοιο με εκείνο των υπόλοιπων στελεχών της *Salmonella Typhimurium*.
- (9) Συνεπώς, για σκοπούς σαφήνειας της νομοθεσίας της Ένωσης, κρίνεται σκόπιμη η τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010 της Επιτροπής, της 10ης Μαρτίου 2010, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το στόχο της Ένωσης για τη μείωση του επιπολασμού ορότυπων σαλμονέλας σε ενήλικα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* ⁽³⁾, προκειμένου η *Salmonella Typhimurium* να συμπεριλαμβάνει και τα μονοφασικά στελέχη με αντιγονικό τύπο 1,4,[5],12:i:-.
- (10) Λαμβανομένης υπόψη της επιστημονικής γνώμης της 22ας Σεπτεμβρίου 2010 καθώς και της ανάγκης να δοθεί περισσότερος χρόνος για την αξιολόγηση της τάσης της σαλμονέλας σε σμήνη μετά τη θέσπιση εθνικών προγραμμάτων ελέγχου, κρίνεται σκόπιμη η θέσπιση στόχου της Ένωσης για τη μείωση της σαλμονέλας σε ενήλικα σμήνη ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* ανάλογου προς τον στόχο της Ένωσης που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1168/2006.
- (11) Προκειμένου να εξακριβώνεται η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της Ένωσης, είναι αναγκαίο να προβλεφθεί συστηματική δειγματοληψία των σμηνών ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*.
- (12) Επειδή οι τεχνικές τροποποιήσεις που θεσπίζονται στο παράρτημα του παρόντος κανονισμού πρέπει να εφαρμοστούν άμεσα και να εναρμονιστούν στα κράτη μέλη, τυχόν προσαρμογές των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δεν χρήζουν επανέγκρισης από την Επιτροπή.
- (13) Τα εθνικά προγράμματα ελέγχου για την επίτευξη του στόχου της Ένωσης για το 2011 για σμήνη ενήλικων ορνίθων ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* υποβλήθηκαν για συγχρηματοδότηση από την Ένωση, σύμφωνα με την απόφαση 2009/470/ΕΚ του Συμβουλίου, της 25ης Μαΐου 2009, σχετικά με ορισμένες δαπάνες στον κτηνιατρικό τομέα ⁽⁴⁾. Τα εν λόγω προγράμματα βασίστηκαν στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 και εγκρίθηκαν σύμφωνα με την απόφαση 2010/712/ΕΕ της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2010, για την έγκριση ετήσιων και πολυετών προγραμμάτων για την εκρίζωση, τον έλεγχο και την επιτήρηση ορισμένων νοσημάτων των ζώων και ζωοανθρωπονόσων, τα οποία υπέβαλαν τα κράτη μέλη για το 2011 και τα επόμενα έτη ⁽⁵⁾.
- (14) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 θα πρέπει να καταργηθεί και να αντικατασταθεί από τον παρόντα κανονισμό. Οι τεχνικές διατάξεις του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 επιτυγχάνουν τα ίδια αποτελέσματα με το παράρτημα του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου, τα κράτη μέλη μπορούν να τις εφαρμόσουν αμέσως χωρίς να χρειαστούν μεταβατική περίοδος.
- (15) Τα μέτρα που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό είναι σύμφωνα με τη γνώμη της μόνιμης επιτροπής για την τροφική αλυσίδα και την υγεία των ζώων και ούτε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ούτε το Συμβούλιο αντιτάχθηκαν σε αυτά.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Άρθρο 1

Στόχος

1. Ο στόχος της Ένωσης που αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 για τη μείωση του επιπολασμού της *Salmonella enteritidis* και της *Salmonella typhimurium* σε ενήλικες όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* (στο εξής «στόχος της Ένωσης») έχει ως εξής:

- α) ετήσιο ελάχιστο ποσοστό μείωσης των θετικών σμηνών ενήλικων ορνίθων ωοπαραγωγής τουλάχιστον:
- 10 %, εάν ο επιπολασμός κατά το προηγούμενο έτος ήταν μικρότερος από 10 %·
 - 20 %, εάν ο επιπολασμός κατά το προηγούμενο έτος ήταν μεγαλύτερος ή ίσος με 10 % και μικρότερος από 20 %·
 - 30 %, εάν ο επιπολασμός κατά το προηγούμενο έτος ήταν μεγαλύτερος ή ίσος με 20 % και μικρότερος από 40 %·
 - 40 %, εάν ο επιπολασμός κατά το προηγούμενο έτος ήταν ίσος ή μεγαλύτερος από 40 %.

ή

β) μείωση του μέγιστου ποσοστού σε 2 % ή λιγότερο των θετικών σμηνών ενήλικων ορνίθων ωοπαραγωγής· ωστόσο, για τα κράτη μέλη που διαθέτουν λιγότερα από 50 σμήνη ενήλικων ορνίθων ωοπαραγωγής, μόνον ένα ενήλικο σμήνος, κατ' ανώτατο όριο, επιτρέπεται να παραμείνει θετικό.

⁽¹⁾ *The EFSA Journal* (2010) 8(4), 1546.

⁽²⁾ *EFSA Journal* 2010· 8(10):1826.

⁽³⁾ ΕΕ L 61 της 11.3.2010, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 155 της 18.6.2009, σ. 30.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 309 της 25.11.2010, σ. 18.

Ο στόχος της Ένωσης θα επιτυγχάνεται κάθε έτος με βάση την παρακολούθηση του προηγούμενου έτους. Όσον αφορά το στόχο που πρέπει να επιτευχθεί το 2011, ως σημείο αναφοράς θα χρησιμοποιηθούν τα αποτελέσματα του 2010 βάσει της παρακολούθησης που διενεργήθηκε, σύμφωνα με το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1168/2006.

Όσον αφορά τη μονοφασική *Salmonella* Typhimurium, θα συμπεριληφθούν στο νοτόχο της Ένωσης ορότυποι με αντιγονικό τύπο 1,4,[5],12:i:-.

2. Το σχέδιο δοκιμών που είναι αναγκαίο για την εξακρίβωση της προόδου όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της Ένωσης ορίζεται στο παράρτημα («σχέδιο δοκιμών»).

Άρθρο 2

Επανεξέταση του στόχου της Ένωσης

Ο στόχος της Ένωσης επανεξετάζεται από την Επιτροπή με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται σύμφωνα με το σχέδιο δοκιμών και τα κριτήρια που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 6 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003.

Άρθρο 3

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003

Στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, μέρος Γ, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«6. Όλα τα σημεία αναφοράς στο παρόν τμήμα που αφορούν τη *Salmonella* Typhimurium περιλαμβάνουν, επίσης, τη μονοφασική *Salmonella* Typhimurium με αντιγονικό τύπο 1,4,[5],12:i:-».

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 25 Μαΐου 2011.

Άρθρο 4

Τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 200/2010

Στο άρθρο 1 παράγραφος 1, το πρώτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Από την 1η Ιανουαρίου 2010 ο στόχος της Ένωσης, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, για τη μείωση της *Salmonella* spp. στα σμήνη αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* (ο στόχος της Ένωσης) είναι η μείωση στο 1 % ή και λιγότερο του μέγιστου ποσοστού ενήλικων σμηνών αναπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* που παραμένουν θετικά όσον αφορά τη *Salmonella* enteritidis, τη *Salmonella* infantis, τη *Salmonella* hadar, τη *Salmonella* typhimurium συμπεριλαμβανομένης της μονοφασικής *Salmonella* Typhimurium με αντιγονικό τύπο 1,4,[5],12:i:- και τη *Salmonella* virchow (τους σχετικούς ορότυπους σαλμονέλας)».

Άρθρο 5

Κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1168/2006

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 καταργείται.

Οι παραπομπές στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1168/2006 θεωρείται ότι αποτελούν παραπομπές στον παρόντα κανονισμό.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος και εφαρμογή

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την τρίτη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Για την Επιτροπή
Ο Πρόεδρος
José Manuel BARROSO

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχέδιο δοκιμών που είναι αναγκαίο για την εξακρίβωση της επίτευξης του στόχου της Ένωσης όσον αφορά τη μείωση της *Salmonella enteritidis* και της *Salmonella typhimurium* σε ενήλικες όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus*, όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 παράγραφος 2

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑΣ

Η δειγματοληψία καλύπτει όλα τα σμήνη ενήλικων ορνιθών ωοπαραγωγής του είδους *Gallus gallus* (στο εξής «σμήνη ωοπαραγωγής»), στο πλαίσιο των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου που προβλέπεται στο άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003.

2. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΣΕ ΣΜΗΝΗ ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

2.1. Συχνότητα και καθεστώς της δειγματοληψίας

Στα σμήνη ωοπαραγωγής γίνεται δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων και από την αρμόδια αρχή.

Η δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων πραγματοποιείται τουλάχιστον κάθε δεκαπέντε εβδομάδες. Η πρώτη δειγματοληψία διενεργείται σε σμήνη ηλικίας 24 +/- 2 εβδομάδων.

Η δειγματοληψία από την αρμόδια αρχή διενεργείται τουλάχιστον:

- α) σε ένα σμήνος ανά έτος και ανά εκμετάλλευση που περιλαμβάνει τουλάχιστον 1 000 πτηνά·
- β) σε σμήνη ωοπαραγωγής ηλικίας 24 +/- 2 εβδομάδων που στεγάζονται σε κτίρια στα οποία είχε ανιχνευθεί σαλμονέλα στο προηγούμενο σμήνος·
- γ) σε περίπτωση υποψίας λοίμωξης από σαλμονέλα κατά τη διερεύνηση εστιών τροφιμογενών λοιμώξεων σύμφωνα με το άρθρο 8 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ή σε περιπτώσεις που κρίνονται ενδεδειγμένες από την αρμόδια αρχή, με βάση το πρωτόκολλο δειγματοληψίας που προβλέπεται στο σημείο 4 στοιχείο β) του μέρους Δ του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003·
- δ) σε όλα τα άλλα σμήνη ωοπαραγωγής της εκμετάλλευσης σε περίπτωση που ανιχνευθεί *Salmonella Enteritidis* ή *Salmonella Typhimurium*, σε ένα από τα σμήνη ωοπαραγωγής της εκμετάλλευσης·
- ε) σε περίπτωση που η αρμόδια αρχή το κρίνει απαραίτητο.

Η δειγματοληψία που διενεργείται από την αρμόδια αρχή μπορεί να αντικαταστήσει τη δειγματοληψία με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων.

2.2. Πρωτόκολλο δειγματοληψίας

Για την καλύτερη δυνατή δειγματοληψία και για τη διασφάλιση της ορθής εφαρμογής του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας, η αρμόδια αρχή ή ο υπεύθυνος της επιχείρησης παραγωγής τροφίμων διασφαλίζουν ότι τα δείγματα λαμβάνονται από ειδικά εκπαιδευμένα άτομα.

2.2.1. Δειγματοληψία από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων

- α) Σε σμήνη που εκτρέφονται σε κλωβούς, λαμβάνονται 2 × 150 γραμμάρια φυσικώς ομαδοποιημένων περιττωμάτων από όλους τους ιμάντες ή ξύστες στον ορνιθώνα, αφού τεθεί σε λειτουργία το σύστημα αφαίρεσης της κοπριάς. Ωστόσο, σε περίπτωση ορνιθώνων με πυραμιδοειδείς κλωβοστοιχίες χωρίς ξύστες ή ιμάντες, πρέπει να συλλέγονται 2 × 150 γραμμάρια αναμειγμένων νωπών περιττωμάτων από 60 διαφορετικά σημεία κάτω από τους κλωβούς στις τάφρους απομάκρυνσης κοπριάς
- β) Σε αχυρώνες ή ορνιθώνες ελεύθερης βοσκής, λαμβάνονται δύο ζεύγη μάκτρων για μπότες ή καλτσών.

Τα μάκτρα για μπότες που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι αρκετά απορροφητικά ώστε να απορροφούν την υγρασία. Η επιφάνεια των μάκτρων για μπότες πρέπει να έχει υγρανθεί με τη χρήση της κατάλληλης διαλυτικής ουσίας.

Τα δείγματα πρέπει να λαμβάνονται κατά τη διάρκεια περιδιάβασης του ορνιθώνα, η οποία να καλύπτει διαδρομή που καθιστά εφικτή τη λήψη αντιπροσωπευτικών δειγμάτων από όλα τα μέρη του ορνιθώνα ή του σχετικού τομέα. Στην περιδιάβαση αυτή περιλαμβάνονται οι περιοχές με στρωμνή και σχαρωτό δάπεδο, υπό την προϋπόθεση ότι οι σχάρες είναι ασφαλείς για περιδιάβαση. Στη δειγματοληψία περιλαμβάνονται όλοι οι ξεχωριστοί θάλαμοι ενός ορνιθώνα. Αφού ολοκληρωθεί η διαδικασία στον επιλεγθέντα τομέα, τα μάκτρα για μπότες πρέπει να αφαιρούνται προσεκτικά, ώστε να μην αποκολληθούν τα υλικά που έχουν προσκολληθεί σε αυτά.

2.2.2. Δειγματοληψία από την αρμόδια αρχή

Πρέπει να συλλέγεται τουλάχιστον ένα δείγμα βάσει του πρωτοκόλλου δειγματοληψίας επιπλέον των δειγμάτων που αναφέρονται στο σημείο 2.2.1. Θα λαμβάνονται περαιτέρω δείγματα προκειμένου να διασφαλίζεται αντιπροσωπευτική δειγματοληψία, εάν επιβάλλεται από την κατανομή ή το μέγεθος του σμήνους.

Στην περίπτωση δειγματοληψίας που αναφέρεται στο σημείο 2.1 στοιχεία β), γ), δ) και ε), η αρμόδια αρχή πρέπει να διενεργεί περαιτέρω ελέγχους, κυρίως εργαστηριακές δοκιμές και/ή ελέγχους τεκμηρίωσης, ώστε να διασφαλίζεται ότι τα αποτελέσματα των εξετάσεων για *Salmonella* σε πτηνά δεν έχουν επηρεαστεί από τη χρήση αντιμικροβιακών παραγόντων στα σμήνη.

Σε περίπτωση που δεν ανιχνευθεί η παρουσία *Salmonella Enteritidis* και *Salmonella Typhimurium*, αλλά ανιχνευθούν αντιμικροβιακοί παράγοντες ή παράγοντες ανασταλτικοί για την ανάπτυξη βακτηρίων, το σμήνος θεωρείται μολυσμένο σμήνος ωσπαραγωγής για τους σκοπούς του στόχου της Ένωσης.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να επιτρέψει την αντικατάσταση ενός δείγματος περιττωμάτων ή ενός ζεύγους μάκτρων για μπότες από δείγμα σκόνης 100g που συλλέγεται από πολλαπλές θέσεις σε όλο τον ορνιθώνα από τις επιφάνειες με ορατή παρουσία σκόνης. Εναλλακτικά μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα υγρό υφασμάτινο μάκτρο ή και περισσότερα, από συνολική επιφάνεια τουλάχιστον 900 cm², αντί να συλλεχθεί σκόνη από πολλαπλές θέσεις σε όλο το σπίτι, υπό την προϋπόθεση ότι κάθε μάκτρο καλύπτεται επαρκώς από σκόνη και από τις δύο πλευρές.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να αποφασίσει να αυξήσει το μέγιστο αριθμό δειγμάτων προκειμένου να διασφαλίσει αντιπροσωπευτική δειγματοληψία σε κατά περίπτωση αξιολόγηση των επιδημιολογικών παραμέτρων, δηλαδή των όρων βιοασφάλειας, του μεγέθους του σμήνους ή άλλων σχετικών όρων.

3. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ

3.1. Μεταφορά και προετοιμασία των δειγμάτων

Τα δείγματα αποστέλλονται κατά προτίμηση με κατεπείγουσα ταχυδρομική αποστολή ή με ιδιωτική ταχυδρομική υπηρεσία στα εργαστήρια που αναφέρονται στο άρθρο 11 και στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003 εντός 24 ωρών από τη συλλογή τους. Εάν δεν αποσταλούν μέσα σε 24 ώρες, θα αποθηκεύονται στην κατάψυξη. Τα δείγματα μπορούν να μεταφέρονται σε θερμοκρασία δωματίου, θα πρέπει όμως να αποφεύγεται η υπερβολικά υψηλή θερμοκρασία (μεγαλύτερη από 25 °C) ή η έκθεση στο φως. Στο εργαστήριο τα δείγματα θα διατηρούνται κατεψυγμένα έως την εξέταση, η οποία θα πρέπει να αρχίζει μέσα σε 48 ώρες από την παραλαβή και μέσα σε τέσσερις ημέρες από τη δειγματοληψία.

Τα μάκτρα για μπότες και η σκόνη ή το υφασμάτινο μάκτρο σκόνης θα προετοιμάζονται χωριστά στην περίπτωση δειγματοληψίας από την αρμόδια αρχή, αλλά όσον αφορά τη δειγματοληψία από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων μπορούν να συνδυάζονται διαφορετικά είδη δειγμάτων σε μία δοκιμή.

3.1.1. Δείγματα από μάκτρα για μπότες και υφασμάτινα μάκτρα

α) Η συσκευασία των δύο ζευγών μάκτρων για μπότες (ή κάλτσών) ή μάκτρων σκόνης αφαιρείται προσεκτικά, ώστε να αποφεύγεται η αποκόλληση των περιττωμάτων που είναι προσκολλημένα επάνω στα μάκτρα. Στη συνέχεια, τα μάκτρα ομαδοποιούνται και τοποθετούνται σε 225 ml ρυθμιστικού υδατικού διαλύματος πεπτόνης (BPW), το οποίο έχει προθερμανθεί σε θερμοκρασία δωματίου ή τα 225 ml του διαλύματος προστίθενται απευθείας στον περιέκτη με τα δύο ζεύγη μάκτρων για μπότες, όπως παραλαμβάνεται από το εργαστήριο. Τα μάκτρα για μπότες/κάλτσες και τα υφασμάτινα μάκτρα βυθίζονται πλήρως σε BPW, έτσι ώστε να παρέχεται επαρκές ελεύθερο υγρό γύρω από το δείγμα για τη μετανάστευση της σαλμονέλας μακριά από το δείγμα και, ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να προστίθεται περισσότερο BPW, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

β) Το δείγμα στροβιλίζεται για να κορεσθεί πλήρως, ενώ συνεχίζεται η καλλιέργεια με τη μέθοδο ανίχνευσης που περιγράφεται στο σημείο 3.2.

3.1.2. Άλλο υλικό περιττωμάτων και σκόνης

α) Τα δείγματα περιττωμάτων ομαδοποιούνται και αναμειγνύονται πλήρως. Συλλέγεται επιμέρους δείγμα 25 γραμμαρίων για καλλιέργεια.

β) Το επιμέρους δείγμα των 25 γραμμαρίων (ή τα 50 ml αιωρήματος που περιέχει 25 γραμμάρια του αρχικού δείγματος) προστίθενται σε 225 ml BPW που έχει προθερμανθεί σε θερμοκρασία δωματίου.

γ) Η καλλιέργεια του δείγματος συνεχίζεται με τη μέθοδο ανίχνευσης που περιγράφεται στο σημείο 3.2.

Αν έχουν συμφωνηθεί πρότυπα ISO για την προετοιμασία των σχετικών δειγμάτων με σκοπό την ανίχνευση σαλμονέλας, εφαρμόζονται και αντικαθιστούν τα αναφερόμενα στα σημεία 3.1.1 και 3.1.2.

3.2. Μέθοδος ανίχνευσης

Η ανίχνευση ειδών σαλμονέλας διενεργείται σύμφωνα με την τροποποίηση 1 του EN/ISO 6579-2002/Amd1:2007. «Μικροβιολογία τροφίμων και ζωοτροφών –Οριζόντια μέθοδος για την ανίχνευση της *Salmonella* spp. – Τροποποίηση 1: παράρτημα Δ: Ανίχνευση *Salmonella* spp. σε περιττώματα ζώων και σε περιβαλλοντικά δείγματα του σταδίου της πρωτογενούς παραγωγής» του Διεθνούς Οργανισμού Τυποποίησης.

Τα δείγματα σε διάλυμα BPW δεν πρέπει να αναμειγνύονται, να στροβιλίζονται ή με οποιονδήποτε άλλο τρόπο να αναταράσσονται μετά την επώαση.

3.3. Προσδιορισμός του οροτύπου

Προσδιορίζεται ο ορότυπος τουλάχιστον ενός απομονωθέντος στελέχους από κάθε θετικό δείγμα που έχουν λάβει η αρμόδια αρχή, σύμφωνα με το σύστημα Kaufmann-White. Σε απομονωθέντα στελέχη που έχουν ληφθεί από τις επιχειρήσεις τροφίμων, πρέπει να διενεργείται τουλάχιστον προσδιορισμός οροτύπου για *Salmonella* Enteritidis και *Salmonella* Typhimurium.

3.4. Εναλλακτικές μέθοδοι

Όσον αφορά τα δείγματα που λαμβάνονται με πρωτοβουλία του υπευθύνου της επιχείρησης τροφίμων, μπορούν να χρησιμοποιηθούν εναλλακτικές μέθοδοι αντί των μεθόδων για την προετοιμασία των δειγμάτων, των μεθόδων ανίχνευσης και του προσδιορισμού του οροτύπου που προβλέπονται στα σημεία 3.1, 3.2 και 3.3 του παρόντος παραρτήματος, αν πιστοποιούνται σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη έκδοση του προτύπου EN/ISO 16140.

3.5. Δοκιμή για μικροβιακή αντοχή

Τα απομονωθέντα στελέχη θα εξετάζονται για μικροβιακή αντοχή σύμφωνα με το άρθρο 2 της απόφασης 2007/407/EK της Επιτροπής⁽¹⁾

3.6. Αποθήκευση των στελεχών

Η αρμόδια αρχή εξασφαλίζει ότι τουλάχιστον ένα απομονωθέν στέλεχος των σχετικών οροτύπων σαλμονέλας από τη δειγματοληψία στο πλαίσιο επίσημων ελέγχων ανά ορνιθώνα και ανά έτος αποθηκεύεται για πιθανή μελλοντική λυσιτυπία ή δοκιμή της ευαισθησίας σε αντιμικροβιακούς παράγοντες, με την εφαρμογή των συνηθών μεθόδων συλλογής καλλιέργειας, που πρέπει να εγγυώνται την ακεραιότητα των στελεχών για ελάχιστο διάστημα δύο ετών.

Αν το αποφασίσει η αρμόδια αρχή, τα απομονωθέντα στελέχη της δειγματοληψίας που διενεργήθηκε από τους υπευθύνους επιχειρήσεων τροφίμων θα πρέπει επίσης να αποθηκεύονται για τους σκοπούς αυτούς.

4. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΚΘΕΣΕΩΝ

4.1. Ένα σμήνος ωοπαραγωγής θεωρείται θετικό ώστε να επιβεβαιώνεται η πρόοδος όσον αφορά την επίτευξη του στόχου της Ένωσης,

α) όταν η παρουσία των σχετικών οροτύπων σαλμονέλας (εκτός από τα στελέχη εμβολίων) ανιχνεύεται σε ένα ή περισσότερα δείγματα που ελήφθησαν από το σμήνος, ακόμα κι αν ο σχετικός ορότυπος σαλμονέλας ανιχνεύεται μόνο στο δείγμα σκόνης ή στο υφασμάτινο μάρτρο σκόνης, ή

β) όταν ανιχνεύονται στο σμήνος αντιμικροβιακές ουσίες ή παράγοντες ανασταλτικοί για την ανάπτυξη βακτηρίων.

Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζεται στις εξαιρετικές περιπτώσεις που περιγράφονται στο παράρτημα II μέρος Δ σημείο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2160/2003, όταν το αρχικό θετικό αποτέλεσμα για σαλμονέλα δεν επιβεβαιώνεται από το αντίστοιχο πρωτόκολλο δειγματοληψίας.

4.2. Το θετικό σμήνος ωοπαραγωγής θα υπολογίζεται άπαξ ανεξάρτητα από:

α) τη συχνότητα ανίχνευσης του οροτύπου σαλμονέλας στο εν λόγω σμήνος κατά την περίοδο παραγωγής

ή

β) εάν η δειγματοληψία έχει διενεργηθεί κατόπιν πρωτοβουλίας του υπευθύνου επιχείρησης τροφίμων ή από την αρμόδια αρχή.

Ωστόσο, αν η δειγματοληψία κατά την περίοδο παραγωγής εκτείνεται σε δύο ημερολογιακά έτη, το αποτέλεσμα κάθε έτους πρέπει να υποβάλλεται ξεχωριστά.

⁽¹⁾ ΕΕ L 153 της 14.6.2007, σ. 26.

4.3. Τα υποβαλλόμενα στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- α) το συνολικό αριθμό των ενήλικων σμηνών ωσπαραγωγής που υποβλήθηκαν σε δοκιμή τουλάχιστον μία φορά στο διάστημα του έτους αναφοράς·
- β) τα αποτελέσματα της ανάλυσης, μαζί με:
 - i) το συνολικό αριθμό των σμηνών ωσπαραγωγής που ήταν θετικά σε οποιοδήποτε ορότυπο σαλμονέλας στο κράτος μέλος·
 - ii) τον αριθμό των σμηνών ωσπαραγωγής τα οποία ήταν θετικά τουλάχιστον μια φορά σε *Salmonella Enteritidis* και *Salmonella Typhimurium*·
 - iii) τον αριθμό των σμηνών ωσπαραγωγής που ήταν θετικά σε κάθε ορότυπο σαλμονέλας ή σε μη προσδιορισμένη σαλμονέλα (απομονωθέντα στελέχη των οποίων ο ορότυπος δεν μπορεί ή δεν έχει προσδιοριστεί)·
- γ) εξηγήσεις για τα αποτελέσματα, συγκεκριμένα σχετικά με εξαιρετικές περιπτώσεις ή τυχόν ουσιώδεις αλλαγές στον αριθμό των σμηνών που αποτέλεσαν αντικείμενο δοκιμής ή/και βρέθηκαν θετικά.

Τα αποτελέσματα και τυχόν συμπληρωματικές σχετικές πληροφορίες θα περιλαμβάνονται στην έκθεση σχετικά με τις τάσεις και την προέλευση, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 9 παράγραφος 1 της οδηγίας 2003/99/ΕΚ.
